

PÕHJA-PÄRNUMAA VALLAVOLIKOGU**OTSUS**

XX.XX.2023 nr

Vändra alev

Mädara luite maastikukaitseala moodustamine

Ettepanek Mädara vallseljaku ja sellega külgneva ala kohaliku kaitse alla võtmiseks esitas 22.08.2022.a. MTÜ Mädara Mäed. Looduskaitseseaduse § 8 lõike 1 kohaselt on igapäevane õigus esitada kaitse alla võtmise algatajale ettepanek loodusobjekti kaitse alla võtmiseks.

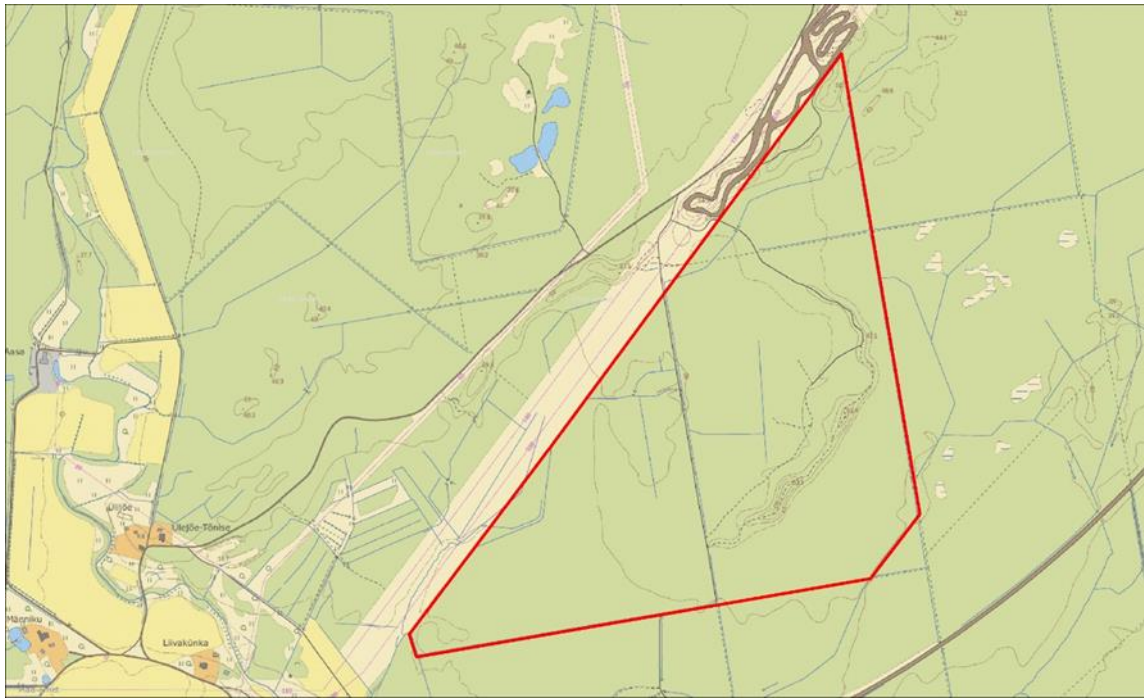
Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu otsustas 31. august 2022.a. otsusega nr 35 tellida ekspertiisi Mädara vallseljaku ja sellega külgneva ala kohaliku kaitse alla võtmise põhjendatuse ja otstarbekuse väljaselgitamiseks.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus tellis eelpool nimetatud ekspertiisi 22.12.2022.a. Ekspertihinnangu koostas botaanik-maastikuökoloog Anneli Palo (PhD, OÜ Metsamutt), uuringutes osalesid veel lihhenoloog Ede Oja (PhD, OÜ Dimerella) ja ornitoloog Renno Nellis (BSc, OÜ Clanga). Ekspertihinnang valmis 29.06.2023.a.

Ekspertiisi tulemusel selgus, et Mädara luite kaitseväärtused on piisavalt kõrged kohaliku tasandi maastikukaitseala moodustamiseks kuna esinevad nii maastikulased, liigilised kui ka rekreatsioonialale tüüpilised loodusväärtused.

Maastikukaitsealana võetakse kohaliku kaitse alla Põhja-Pärnumaa vallas, Mädara külas asuv ala, mille nimeks saab Mädara luite maastikukaitseala (edaspidi kaitseala).

Planeeritav kaitseala asub Vändra metskond 3 katastriüksusel (katastritunnus 93002:005:0269), Mädara küla, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond. Tegemist on Riigimetsa Majandamise Keskuse valduses oleva maaüksusega pindalaga 1287,61 ha, kaitseala pindala moodustaks sellest ca 85 ha. Sihtotstarve 100 % maatulundusmaa ja omandivorm – riigi. Kaitseala maa-ala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele piiranguvööndisse. Kaitseala välis- ja piiranguvööndi piir on esitaud kaardil.

Mädaara luide maastikukaitseala asukohta kaart. Ala märgitud punase joonega.

Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjenduseks on asjaolud, et Mädaara vallseljak on piirkonnas:

- 1) eriline pinnavorm, mis on ala väärtusliku maastikuilme peamiseks komponendiks ja kohalikul tasandil pigem haruldane;
- 2) pinnavormil on lisaks esteetilisele väärtusele ka ajaloolis-kultuuriline väärtus, kuna on jääajatekkeline;
- 3) Mädaara vallseljak on unikaalne ja üks paremini säilinud vallseljakuid piirkonnas;
- 4) ala kasutatakse ka rekreatsioonitegevusteks (suusatamine, matkamine, rattasport);
- 5) erinevad looduskooslused ning neile iseloomulikud liigid on hästi vaadeldavad, mistõttu sobib ala hästi elurikkuse tundaõppimiseks ja loodusõppe korraldamiseks.

Kaitse alla võtmise eesmärgid:

- 1) ajaloolis-kultuurilise väärtusega luide kaitse - ühtib haruldasuse, tüüpilisuse, teadusliku väärtuse, ajaloolis-kultuurilise väärtuse, osalt ka esteetilise väärtuse kriteeriumiga. Olulisem on aga ohustatuse kriteerium – kuna võimalik kaevandamine Mädaara liivamaardlas ohustab otseselt piirkonnas olemasolevat haruldast pinnavormi – luidet, mis kaob jäädavalt;
- 2) metsaökosüsteemi ja elustiku mitmekesisuse kaitse - seondub haruldasuse, tüüpilisuse ja teadusliku väärtuse kriteeriumitega. Ka siin lisandub ohustatuse kriteerium, kuna ekspertiisi käigus leiti alalt mitmeid II ja III kaitsekategooria kaitsealuseid liike;
- 3) loodushariduse soodustamine - toetub konkreetsele maastikule ja selle väärtustele;
- 4) säilitada Oandu-Ikla matkatee V lõik Kellissaare-Hüpassaare sellisena nagu ta on täna – toetub samuti konkreetsele maastikule ja selle väärtustele.

Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas otsuses sätestatud erisustega. Mädaara luide maastikukaitseala kaitse-eeskiri kehtestatakse eraldi määrusega.

Kaitseala valitseja on Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus.

Vastavalt looduskaitseseaduse §10 lõike 7 punkti 2 ja § 28 alusel:

1. Võtta Mäbara vallseljak ja sellega külgnev ala kohalikul tasandil kaitse alla oluliste väärtuste kaitseks.
2. Moodustada Mäbara luite maastikukaitseala.
3. Otsust on õigus vaidlustada 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal valet esitada õigustatud isik otsusest teada sai või oleks pidanud teada saama, esitades vaide Põhja- Pärnumaa Vallavolikogule haldusmenetluse seadusega vaidmenetlusele kehtestatud korras. Otsuse peale on kaebeõigusega isikul õigus esitada kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 sätestatud tähtaegadel ja halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.
4. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ülle Vapper

volikogu esimees